

Debuten

door Marjo van Turnhout

De vloeivelden in

Aly Freije

‘Ze boerden goed en elk jaar sloeg de opwinding van de zomer toe. Vader smeerde oogstmachines, inspecteerde korenaren op korrelhardheid. Seizoenarbeiders werden aangetrokken en hielpen mee. Moeder vulde de voorraden suiker, meel en jenever aan. Ze bewerkte de bedden van de moestuin, bond anjelieren op. Paarden galoppeerden het weiland door en moesten gedurende lange dagen zware machines en volle wagens trekken. En in de morgen stroomden de zonnestrallen steeds eerder over de nok van de schuur.’

Anna is de dochter van een boer. Haar vader pachtte een staatsboerderij op pas ontgonnen veen in Noord-Groningen. Na een eerdere zoon, Derk, werd Anna geboren in 1944, in de nadagen van de oorlog. Daarna kwam Reina. Hun vader had het naar zijn zin, hun moeder vond het harde werken en de eenzaamheid minder aantrekkelijk. Veendiep, het dorp, was klein. Haar vader kreeg een akelige ziekte en overleed, waarna haar moeder doorging met boeren.

Maar Anna, die het gymnasium had afgerond, wilde naar de stad.

Nu is ze terug in het land van haar jeugd, in gezelschap van Helen. Ze beseft dat ze niet alles verwerkt heeft. En de as van haar ouders bevindt zich nog in het crematorium.

Herinneringen borrelen op, aan de ziekte van haar vader, later aan die van haar moeder. Aan haar puberteit, de jongens, en het ontdekken van haar eigen voorkeur.

‘Op avonden daarna stond ze weer op de uitkijk bij Marjo’s huis, liep met opzet door straten waar ze vaak langs reed en bereidde zich voor op een ontmoeting. ‘Goh, jij hier. Ik was net op weg naar een klasgenoot.’

Ze was anders, en al zagen anderen dat misschien niet, ze voelde het zelf. En waarschijnlijk voelde Marjo, de fysiotherapeute het ook. Zij kwam vaker aan huis dan nodig was, en nodigde Anna bij haar thuis uit. Maar er was ook Rob, een tijdje, tot hij ineens de wijde wereld in trok. En er was Siep, van wie ze een zoon heeft, Jacob, die na de scheiding bij haar is gebleven.

Dat dit debuut geschreven is door iemand die al eerder dichtbundels publiceerde is niet verbazingwekkend. De poëzie druipt er van af! Op deze manier wordt de sfeer van het boerenland voelbaar. Ook de sfeer van de jaren vijftig is zeer herkenbaar. Nergens wordt het verhaal expliciet, en toch is alles duidelijk. Het is een gave zo te kunnen schrijven.

Aly Freije debuteerde in 2008 met de Groningstalige dichtbundel 'Wondpoeier'. Haar Nederlandstalige debuutbundel 'Door het vanggat' verscheen in 2016.

ISBN 9789062659821 | paperback | 120 pagina's | in de Knipscheer | januari 2018

Bron: *Leestafel*, 7 mei 2018